

INNOVATSION TEXNOLOGIK TOPSHIRIQLAR ASOSIDA BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH TA‘LIM O‘QITUVCHILARINING KREATIV FIKRLASHINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI

<https://doi.org/10.70728/conf.v2.i02.002>

G‘iyosiddinova Mahmuda Alisher qizi

QDU o‘qituvchi.

giyosiddinovamahmuda@gmail.com

+998912013395

Innovatsion texnologik topshiriq — bu o‘quvchilarning yoki talabalar faoliyatini mustaqil va ijodiy yondashuv asosida tashkil etish, ularning tanqidiy fikrlash qobiliyati, kasbiy yo‘naltirilgan amaliy ko‘nikmalari va kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi, zamonaviy raqamli texnologiyalar, interaktiv usullar hamda konstruktiv pedagogik yondashuvlar asosida ishlab chiqilgan didaktik topshiriq turidir. Bunday topshiriqlar o‘quv jarayoniga innovatsion elementlarni tatbiq etish orqali bilimlarni chuqur o‘zlashtirish, fanlararo bog‘liqlikni anglash, real va shartli muammolarni hal qilishda integrativ yondashuvni shakllantirishga xizmat qiladi. Ular, avvalo, o‘quvchi (yoki talaba)ning individual imkoniyatlarini hisobga olgan holda bilimlarni mustaqil izlanish va tahlil qilish orqali egallashiga, ilg‘or texnologiyalarni qo‘llagan holda amaliy mahsulot yaratishiga, jamoa ichida hamkorlikda faoliyat yuritishiga, o‘z fikrlarini asosli tarzda ifodalash va himoya qilishga yo‘naltirilgan.

Innovatsion texnologik topshiriqlarning o‘ziga xos jihati shundaki, ular o‘quv faoliyatini faqatgina tayyor bilimlarni egallashdan iborat bo‘lmay, balki yangi bilim va tajriba hosil qilish, mavjud muammoni tahlil qilish, baholash va taklif ishlab chiqish kabi faoliyat turlarini o‘z ichiga oladi. Ular o‘zining texnologik jihatdan qurollangan, kreativlikni rag‘batlantiruvchi va refleksiv yondashuvni shakllantiruvchi xususiyatlari bilan an‘anaviy topshiriqlardan farq qiladi. Shuningdek, bunday topshiriqlarni amalga oshirish jarayonida talabalar raqamli platformalar, mobil ilovalar, onlayn hamkorlik vositalari, virtual muhitlar kabi texnologik vositalardan foydalanadilar. Bu esa ularning zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan ongli va samarali foydalanish kompetensiyasini rivojlantiradi.

Bu topshiriqlar quyidagi xususiyatlari bilan ajralib turadi:

- Yangilik kiritish (innovatsionlik): mavjud bilimlarga asoslangan holda yangi g‘oya, yechim yoki mahsulot yaratishga undaydi;
- Texnologik asoslanganlik: topshiriqlar zamonaviy texnologiyalar (kompyuter, internet, mobil ilovalar, platformalar) orqali amalga oshiriladi;

- Kreativlikni rag'batlantirish: o'quvchilarda yangicha, noan'anaviy fikrlashni shakllantiradi;

- Muammo yechimiga yo'naltirilganlik: topshiriqda real yoki shartli muammoni hal etish vazifasi qo'yiladi;

- Interaktivlik: jamoaviy ishlash, muhokama, fikr almashish va taqdimot asosida quriladi;

- Refleksiya va baholash imkoniyati: yakunida talabaning o'z faoliyatiga nisbatan tahliliy yondashuvi shakllanadi.

Yakuniy bosqichda esa topshiriq natijalari bo'yicha tahlil, taqdimot, baholash va o'z-o'zini baholash ishlari amalga oshiriladi, bu esa ta'lim oluvchida reflektiv yondashuvni va metakognitiv ko'nikmalarni shakllantirishga xizmat qiladi.

Hozirgi zamon ta'limi jadal axborotlashuv, texnologik rivojlanish va o'zgaruvchan ijtimoiy-iqtisodiy talablar bilan ajralib turadi. Bunday sharoitda ta'lim jarayonini tashkil etishda innovatsion yondashuvlar, interaktiv metodlar hamda raqamli vositalardan samarali foydalanish o'quvchi shaxsining har tomonlama rivojlanishini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi. Shu nuqtayi nazardan, innovatsion texnologik topshiriqlarni ishlab chiqish va qo'llash zamonaviy pedagogikaning dolzarb masalalaridan biri sanaladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Sayidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar.- Toshkent, Moliya, 2003.- 172b.
2. Селевко, Г.К. Современные образовательные технологии [Текст]: учеб.пособие для пед. вузов и ин-тов повышения квалификации / Г. К. Селевко. – М; Народное образование, 1998. – 255 с.
3. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik.-T.: "Sano-standart" nashriyoti, 2017-yil.
4. Ma'murov B.B. Bo'lajak pedagoglarda akmeologik yondashuv asosida ta'lim jarayonini loyihalash ko'nikmalarini rivojlantirish tizimi: Ped.f.d. ...dis.-T.: Fan va texnologiyalar, 2017